

Kattaqo‘rg‘on davlat pedagogika instituti Aniq va tabiiy fanlar fakulteti
3-bosqich Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) yo‘nalishi talabalariga 6-semestr uchun
« Global iqtisodiy rivojlanish»fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma-og'zaki

Mavzu raqami	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).	4-QISM“MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).	5-QISM “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to‘liq anglashga yo‘naltiradigan savollardan iborat bo‘ladi (tayanch iborasi bo‘lmaydi).
1	“Global iqtisodiy rivojlanish” fanining predmeti, maqsadi, vazifalari	Global iqtisodiy munosabatlarning predmetini	Jahon iqtisodiyoti globallashuvining kelib chiqish sabablari	Globallashuv tushunchasining mohiyati	Globallashuv rivojlanish evolyutsiyasi
1	Global iqtisodiy munosabatlar tizimiga qanday munosabatlar kiradi? Ularning asosiy jihatlarini izohlang.	Globallashuv jarayoni jahon iqtisodiyotining qaysi sohalarini qamrab olgan?	Zamonaviy jahon iqtisodiyotining globallashuvi qanday jarayonlarda namoyon bo‘ladi?	Globallashuv jarayoni qanday jarayonlarga o‘z ta’sirini o‘tkazadi?	Iqtisodiy integratsiya qaysi jarayonlarda o‘z ifodasini topgan?
2	Xo‘jalik faoliyatini baynalmillalashtirish bosqichlarini	Globallashuv iqtisodiy o‘zgarishlarning ko‘proq qaysi jarayonlarda o‘z aksini topadi?	Jahon iqtisodiyotining globallashuvi rivojlanish jarayonida nechta bosqichni bosib o‘tgan? Ularni izohlang?	Qanday omillar globallashuv jarayonlarining tezlashishiga sabab bo‘ladi?	Globallashuv sharoitida o‘tish iqtisodiyotili mamlakatlarning rivojlanish tendensiyalarini izohlang
2	Global iqtisodiy munosabatlar tizimi haqida ma'lumot bering?	Iqtisodiy globallashuvda moliya sektori ahamyatini izohlang?	Globallashuv jarayonini baholovchi asosiy ko‘rsatkichlar haqida ma'lumot bering?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvining namoyon bo‘lish shakllari	Globallashuv jarayoni rivojlanishini belgilovchi omillarning asosiy guruhleri
3	Globallashuvga bag‘ishlangan ilmiy qarashlarning vujudga kelishi va rivojlanishi	Hozirgi kunda globallashuv atamasining talqinida qanday yondashuvlari mavjud?	Globallashuvning sohalar va yuzaga kelish jihatleri bo‘yicha qanday asosiy shakllarini ko‘rsatib o‘tish mumkin?	Globallashuvning sohalar va yuzaga kelish jihatleri bo‘yicha qanday shakllari mavjud?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvi to‘g‘risidagi ilmiy konsepsiyalarning asosiy yo‘nalishlari haqida ma'lumot bering?
3	Iqtisodiy globallashuv muammolari bo‘yicha shakllangan nazariy qarashlarni baholash qanday yondashuvlarga asoslanadi?	Giperglobalistik yo‘nalish haqida ma'lumot bering?	Atrof-muhit va rivojlanish bo‘yicha xalqaro komissiya jahon iqtisodiyotini barqaror rivojlantirish maqsadida qanday asosiy vazifalarni belgiladi ?	Rim klubi haqida ma'lumot bering?	“Globallashuv” atamasining dastlabki mualliflaridan va targ‘ibotchilaridan biri K.Omai yondashuvlari haqida ma'lumot bering?
4	Atrof-muhit va rivojlanish bo‘yicha xalqaro komissiya (ARXX) tashkil etish maqsadi haqida ma'lumot bering?	Global iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlari haqida ma'lumot bering?	Globallashuvning asosan bugungi kungacha bo‘lgan nazariyalar taraqqiyotida qanday guruhlar ajratiladi?	Globallashuvning “jahon tizimlari” nazariyasi haqida ma'lumot bering?	“Vashington konsensus” tomonidan ishlab chiqilgan “Jahon savdosini isloh etishning 10 tavsiyasi” ni izohlang
4	Globallashuvning “umumjahon madaniyati” nazariyasi haqida ma'lumot bering?	Globallashuvning “umumjahon boshqaruvi” nazariyasi haqida ma'lumot bering?	I.Vallersteyn tomonidan ishlab chiqilgan konsepsiyani tushuntiring?	S.Xantingtonning zamonaviy dunyoning sakkiz sivilizatsiyasi haqidagi nazariyasini tushuntiring.	Globallashuvning sohalar va yuzaga kelish jihatleri bo‘yicha shakllarini tushuntiring.
5	Globallashuv natijasida shakllangan jahon xo‘jaligining yangi sifat xususiyatlari haqida ma'lumot bering?	Jahon iqtisodiyotining globallashuvini harakatga keltiruvchi qanday kuchlar mavjud?	Globallashuv jarayonini harakatlantiruvchi kuchlar qatoriga nimalni kiritish mumkin?	Globallashuv sharoitida raqobatning qanday turlarini ajratib ko‘rsatish mumkin?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvini harakatlantiruvchi kuchlari ?
5	Rus tadqiqotchisi V. Kollontayning fikriga ko‘ra globallashuvning neoliberal modeli qanday xususiyatlarga ega?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvining asosiy mexanizmlari	Moliyaviy resurslarning nisbatan faol harakati qaysi jahon moliyaviy markazlari orqali yuz bera boshlagan xususiyatlarini izohlang ?	Globallashuv sharoitida raqobatning qaysi turlarini alohida ajratib ko‘rsatish mumkin?	Jahon valyuta, kredit, qimmatli qog‘ozlar bozorlari tashkil topishining ko‘rinishi nimalarda namoyon bo‘lishini tushuntiring.
6	Globallashuv natijasida shakllangan jahon xo‘jaligining yangi sifat xususiyatlarini tushuntiring.	Qanday kuchlarni globallashuv jarayonini harakatlantiruvchi kuchlar qatoriga kiritish mumkin?	Globallashuvning alohida harakat yo‘nalishlari ob‘ektlariga bog‘liq ravishda qaysi omillar ko‘rsatib o‘tiladi?	“Global shahar” atamasi qaysi yo‘nalishlar asosida global ta’sirga ega bo‘lgan urbanizatsiyalashgan mintaqani anglatadi?	Global shaharning qanday asosiy mezonlarini alohida ajratib ko‘rsatish maqsadga muvofiq?
6	Jahon iqtisodiyoti globallashuvini qanday asosiy belgilari orqali aniqlanadi va baholanadi?	Zamonaviy jahon iqtisodiyotining globallashuvi qaysi jarayonlarda namoyon bo‘ladi?	Globallashuv jarayoni qanday iqtisodiy munosabatlarga o‘z ta’sirini o‘tkazadi?	Globallashuv jarayoni jahon iqtisodiyotining qaysi sohalarini qamrab oladi?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvining belgilari?
7	Global muammolar va ularning belgilari haqida ma'lumot bering?	Global muammolarning belgilari sifatida, odatda qanday mezonlar belgilar ko‘rsatiladi?	Akademiklar V.V.Zagladin va I.T.Frolovlar tomonidan global muammolari qanday guruhlarga ajratilgan	Jahon iqtisodiyoti globallashuvining siklliligi tarixi va uning rivojlanish qonuniyatlari?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvi bosqichlari
7	Butun dunyoga ta’sir etuvchi eng keskin ijtimoiy-tabiiy ziddiyatlar majmuasi sifatida global muammolar qanday muammolarga ajratiladi?	Taraqqiyotning hozirgi bosqichida global muammolarning namoyon bo‘lish xususiyatlari sifatida qanday jarayonlarni ko‘rsatib o‘tish mumkin?	Global muammolarning asosiy guruhleri?	Insoniyat tarixidagi globallashuvni 5 ta davrga ajratish mumkin ular haqida ma'lumot bering?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvining ikkinchi global integratsiya sikli haqida ma'lumot bering?
8	Jahon iqtisodiyoti globallashuvidagi qarama-qarshiliklar haqida ma'lumot bering?	Global muammolarning belgilari sifatida odatda qanday mezonlarga javob beradigan belgilar ko‘rsatiladi?	“Mintaqaviy” muammolar tushunchasi qanday dolzarb muammolarni tavsiflaydi?	Umumjahon miqyosdagi muammolar ekanligini ko‘rsatuvchi asosiy mezonlar qaysilar hisoblanadi?	Taraqqiyotning hozirgi bosqichida global muammolarning namoyon bo‘lish xususiyatlari sifatida qaysilarni ko‘rsatib o‘tish mumkin?
8	Global muammolarni umumlashtirish asosida qanday guruhlarga umumlashtirish maqsadga muvofiq?	Insoniyat tarixidagi globallashuv nechta davrga ajratiladi?	Neoliberal globallashuvning asosiy xususiyatlarini tushuntiring.	Antiglobalizm haqida ma'lumot bering?	Oxirgi yillarda qanday antiglobalistik loyihalar ham tashkil topmoqda?
9	jahon xo‘jaligining globallashuvi haqida ma'lumot bering?	Mamlakatlarning iqtisodiy integratsiyasi haqida ma'lumot bering?	xalqaro raqobatni keskinlashtiruvchi asosiy omil sifatida nimalni ko‘rsatib o‘tish mumkin?	globallashuvning ijobiy natijasi haqida ma'lumot bering?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvining afzalliklari haqida ma'lumot bering?
9	Iqtisodiy globallashuvning xususiyatlari haqida ma'lumot bering?	“Domino effekti” tahdidi haqida ma'lumot bering?	Real integratsiya haqida ma'lumot bering?	Savdo-siyosiy ochiqlik haqida ma'lumot bering?	Takror ishlab chiqarish ochiqligi haqida ma'lumot bering?
10	Jahon iqtisodiyoti globallashuvi tufayli vujudga keladigan xavf xatarlar haqida ma'lumot bering?	Rivojlanayotgan mamlakatlar uchun globallashuv qanday xatarlarni yuzaga keltiradi?	Rivojlangan mamlakatlarda globallashuv jarayoni ta’sirida yuzaga keluvchi muammolar.	Global ekologik muammolar	Transchegaraviy hamkorlikni rivojlantirishning qanday bosqichlarini ajratib ko‘rsatish mumkin.

10	Global moliyaviy beqarorlik haqida ma'lumot bering?	Jahon iqtisodiyoti globallashuvi tufayli qanday xavf-xatarlar vujudga keladi?	Globallashuv oqibatlarida qanday o'zgarishlar yuz beradi?	Global moliyaviy beqarorlik va takrorlanuvchi moliyaviy inqirozlarning sinergetik tibiati qanday asosiy omillarga tayanadi?	Aholi soni ko'payishiga asoslangan kopulyatsiya omilining asosiy ahamiyati haqida tushuntiring.
11	Global iqtisodiyot shakllanishida xalqaro savdoning o'rni	Rivojlanayotgan mamlakatlarga yuqori texnologiyali tovarlar eksport qilishda Yevropa Ittifoqi, AQSh va Yaponiya ko'rsatkichlarini tahlil qiling.	Yevropa Ittifoqining mashinasozlik va kimyo sanoati mahsulotlari eksporti haqida ma'lumot bering?	Eksport kvotasi bo'yicha rivojlangan, rivojlanayotgan va o'tish davri iqtisodiyoti davlatlari o'rtasidagi farqlari haqida ma'lumot bering?	Rivojlangan davlatlarning ijtimoiy-iqtisodiy muvaffaqiyatida "ochiq iqtisodiyot" modelining roli qanday?
11	Eksport tarkibida tayyor mahsulotlar ulushining ortishi mamlakatning jahon bozoridaagi barqarorligiga qanday ta'sir qiladi?	Rivojlangan davlatlar importida oziq-ovqat va xomashyo ulushining kamayishi ularning sanoat rivojlanishidagi qaysi tendensiyadan dalolat beradi?	Yaponiya iqtisodiyotini nima uchun "yarim ochiq" deb atashadi va bu uning ichki bozorini himoya qilish strategiyasi bilan qanday bog'liq?	Yevropa Ittifoqi mamlakatlarining o'zaro savdo hajmi yuqoriligi mintaqaviy integratsiyaning ijobiy natijasi sifatida qanday baholanadi?	Xitoy iqtisodiyoti misolida "eksportga yo'naltirilgan rivojlanish" modelining muvaffaqiyat omillarini sanab bering.
12	"Globallashuv" va "lokallashuv" tushunchalari o'rtasidagi zidiyat zamonaviy xalqaro savdoda o'zini qanday namoyon qilmoqda?	Global moliyaviy bozorlarning shakllanishi haqida ma'lumot bering?	Xalqaro moliya tashkilotlari haqida ma'lumot bering?	Xalqaro Valyuta Fondining asosiy maqsadi haqida ma'lumot bering?	Milliy va xalqaro moliya-kredit institutlari haqida ma'lumot bering?
12	Jahon iqtisodiy va moliyaviy muhitining shakllanishiga sezilarli ta'sir etgan o'zgarishlarni izohlab bering?	XX asr oxiriga kelib jahon iqtisodiyotida to'rtta asosiy tendensiya kuzatiladi ularni izohlab bering.	Xalqaro valyuta munosabatlari haqida ma'lumot bering?	Xalqaro Valyuta Fondi haqida ma'lumot bering?	jahon iqtisodiyotining integratsiyalashuv jarayonlarida xalqaro tashkilotlar roli haqida ma'lumot bering?
13	Xalqaro Valyuta Fondi tamoyillari haqida ma'lumot bering?	Global iqtisodiyot shakllanishida xalqaro savdoning o'rni va ahamiyati haqida ma'lumot bering?	Xalqaro savdoning o'sish darajasiga ta'sir qiluvchi omillarni tahlil qiling?	Iqtisodiyotning real sektorini rivojlantirishda tashqi bozor va ichki bozorning rolini tahlil qiling?	"Iqtisodiy globallashuv" haqida ma'lumot bering?
13	Tarmoq globallashuvi haqida ma'lumot bering?	Globallashuv sharoitida erkin savdo va proteksionizm siyosatlarini o'rtasidagi nisbat	Globallashuv fenomenining mohiyati haqida ma'lumot bering?	Tashqi savdo siyosatining bir-biri bilan raqobat qiluvchi ikki yo'nalishi: erkin savdo siyosati va proteksionizm haqida ma'lumot bering?	Savdo siyosati instrumentlari haqida ma'lumot bering?
14	Tashqi savdoni tartibga solishning ma'muriy usullari haqida ma'lumot bering?	Xalqaro savdo dinamikasi va uning o'zgarish xususiyatlari haqida ma'lumot bering?	Jahon inqirozlarining xalqaro savdo ko'lami, tarkibi va yo'nalishlariga ta'siri haqida ma'lumot bering?	Xalqaro savdoda rivojlangan mamlakatlarning tutgan o'rni	Xalqaro savdoda rivojlanayotgan mamlakatlarning tutgan o'rni
14	Jahon iqtisodiyotida rivojlangan davlatlarning eksport xizmatlari haqida ma'lumot bering?	AQSh tashqi savdo aloqalarining xarakterli xususiyati	Yevropa Ittifoqining tashqi savdo aloqalari haqida ma'lumot bering?	Xalqaro savdo rivojlanishida xalqaro iqtisodiy tashkilotlarning o'rni	Jahon xo'jaligida eng yirik xalqaro hududiy savdo bloklarining tarkibi haqida ma'lumot bering?
15	Tariflar va savdo bosh bitimi haqida ma'lumot bering?	XXI asr boshida jahonda qanday eng asosiy mintaqaviy savdo kelishuvlari va integratsion tashabbuslar namoyon bo'lmoqda?	O'zbekistonning Jahon savdo tashkilotiga kirishining afzalliklari	O'zbekistonning Jahon savdo tashkilotiga kirishining yo'qotishlari	JSTga a'zo bo'lish bosqichlari
15	Xalqaro savdo rivojlanishida xalqaro iqtisodiy tashkilotlarning o'rmini tushuntiring.	Global iqtisodiyot shakllanishida xalqaro savdoning o'rmini tushuntiring.	Rivojlangan davlatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishidagi muvaffaqiyati qaysi xususiyatlar bilan bog'liq?	Xalqaro savdoni boshqarish, uning taraqqiyotiga bo'lgan to'siqlarni bartaraf qilish va erkinlashtirishda xalqaro iqtisodiy tashkilotlar qanday o'rin tutadi?	Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lish jarayoni uzok va murakkab jarayon bo'lib, u necha bosqichdan iborat?